

Tervise
Arengu
Instituut

Valgamaa

Maakonna tervise ja heaolu ülevaade 2022

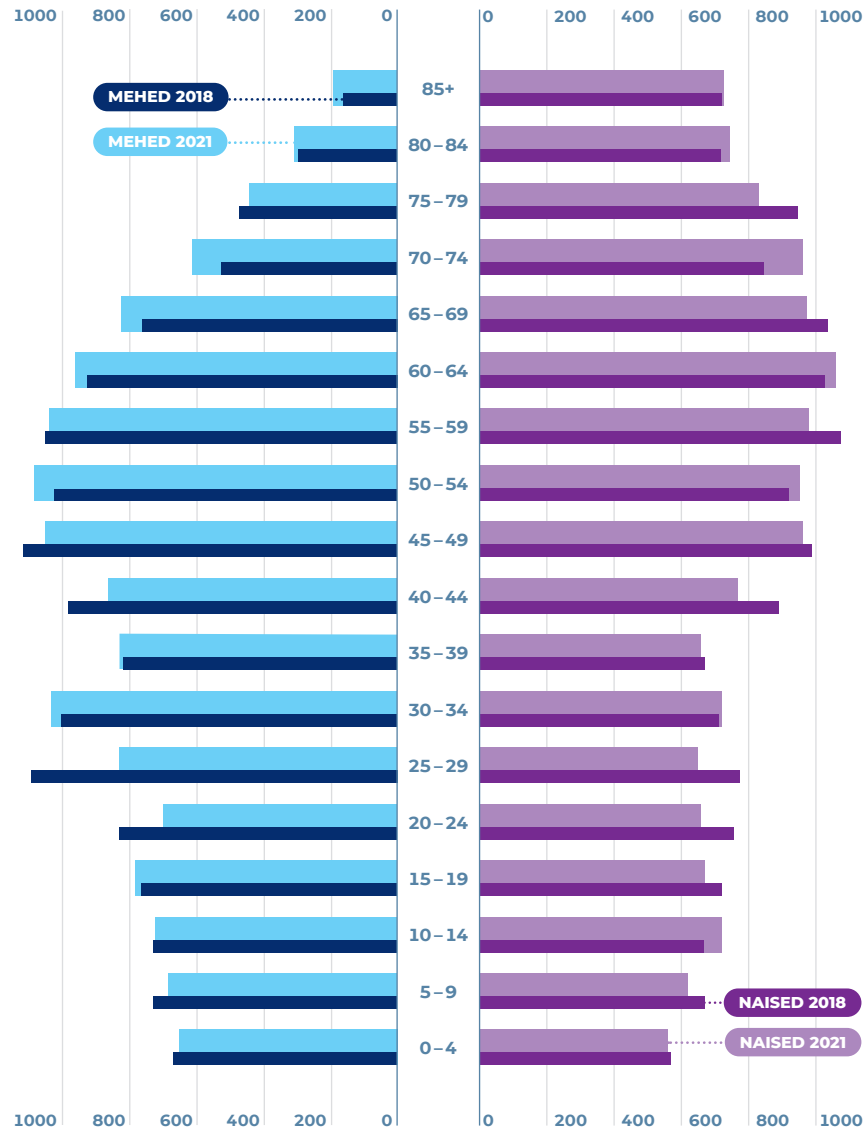
Ülevaade võtab kokku tervise ja heaolu valitud näitajad, mis on ühtsetel alustel arvutatud ja Eesti keskmisega võrreldavad. Ülevaate eesmärk on pakkuda alusandmeid kohaliku tasandi tegevuste planeerimiseks ning elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil:

www.terviseinfo.ee/maakonnatervis

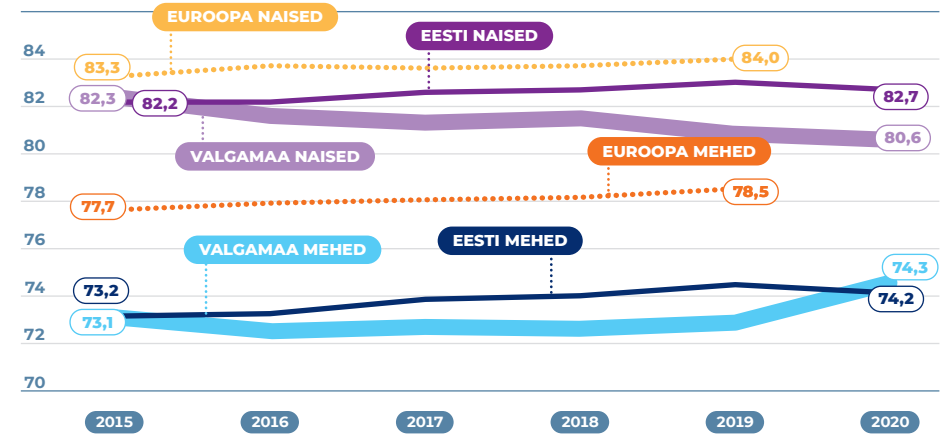
RAHVASTIKUPÜRAMIID

Rahvastik aastal 2021 ja muutus võrreldes 2018. aastaga

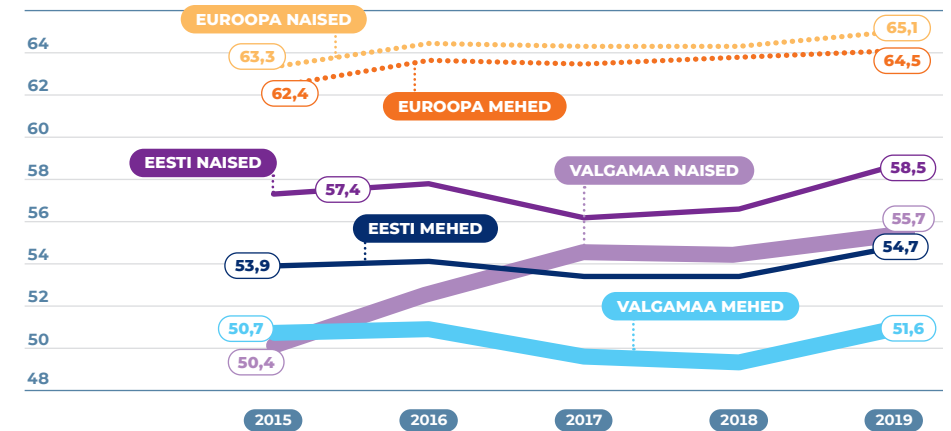
Oodatav eluiga (vanuses 0 aastat)

ALLIKAD: Eurostat, Statistikaamet

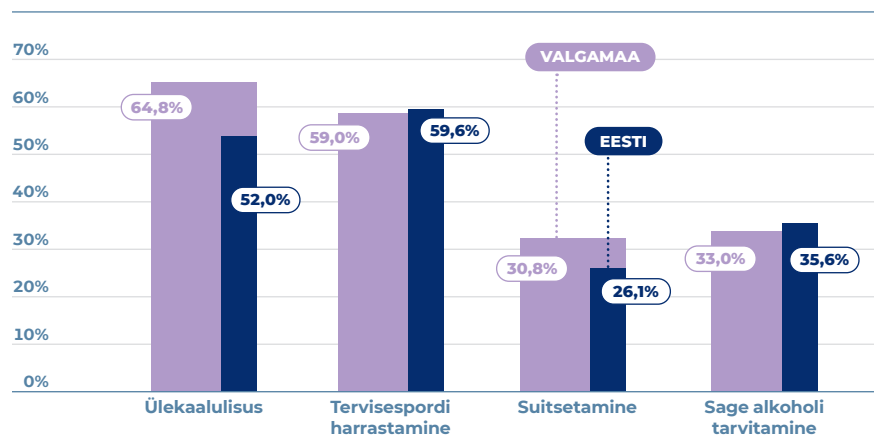
Tervena elada jäänud aastad (vanuses 0 aastat)

ALLIKAS: Eurostat, Statistikaamet

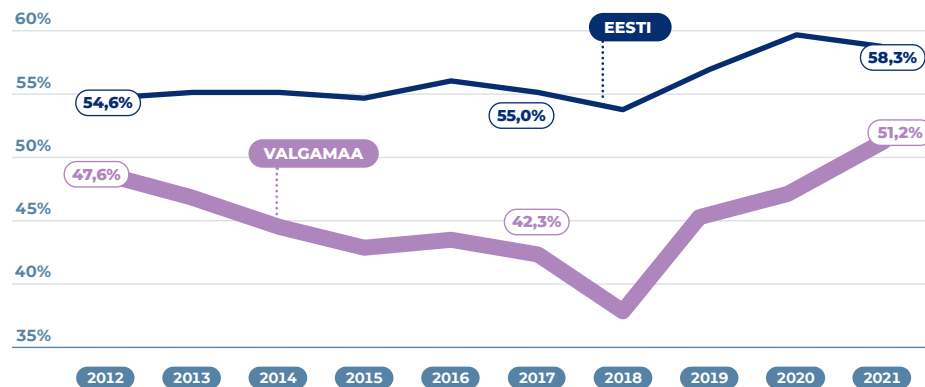
Tervisekäitumise põhinäitajad (16-64 aastased)

ALLIKAS: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring (Tervise Arengu Instituut 2020)

Positiivne tervise enesehinnang (vanuses 16 ja vanemad, hinnang väga hea või hea)

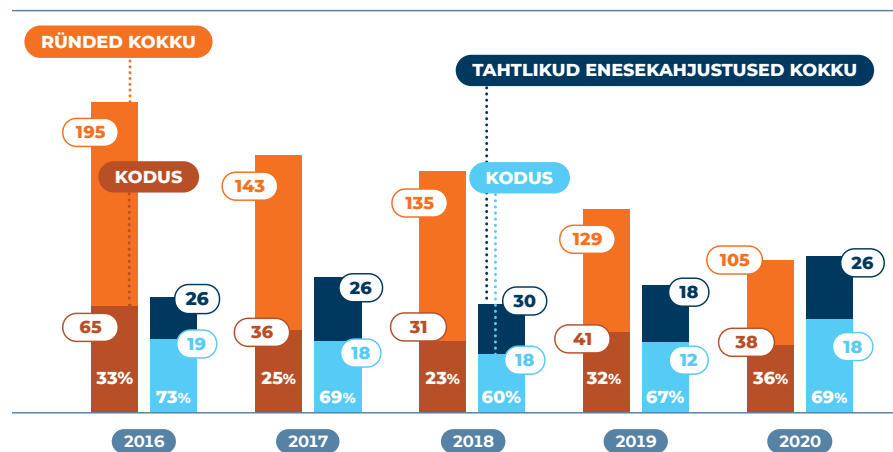
ALLIKAS: Sotsiaaluuring (Statistikaamet)

RÜNDED JA VIGASTUSED

Ründed ja tahtlikud enesekahjustused (vanuses 0 ja vanemad)

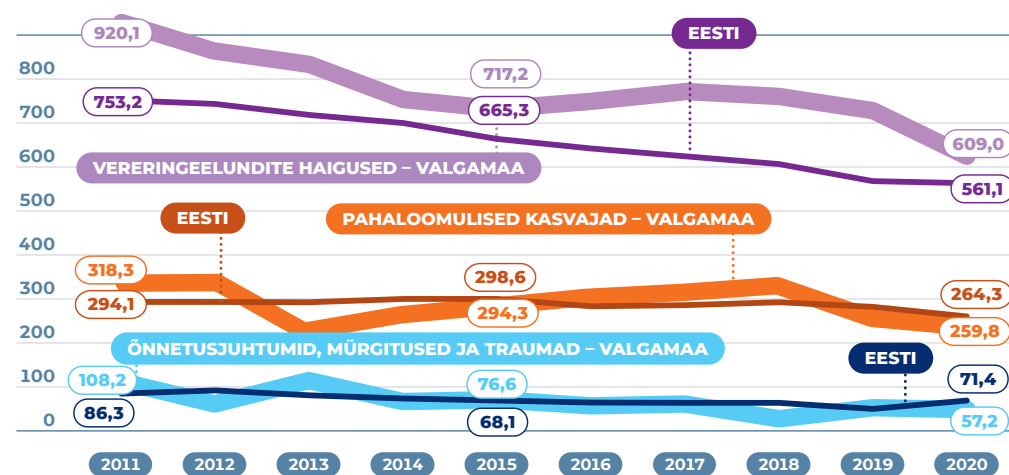
ALLIKAS: Eesti Haigekassa, 2020

SURMAD

Kolm peamist surmapõhjust (vanuses 0 ja vanemad, kordaja 100 000 elaniku kohta)

ALLIKAS: Surma põhjuste register

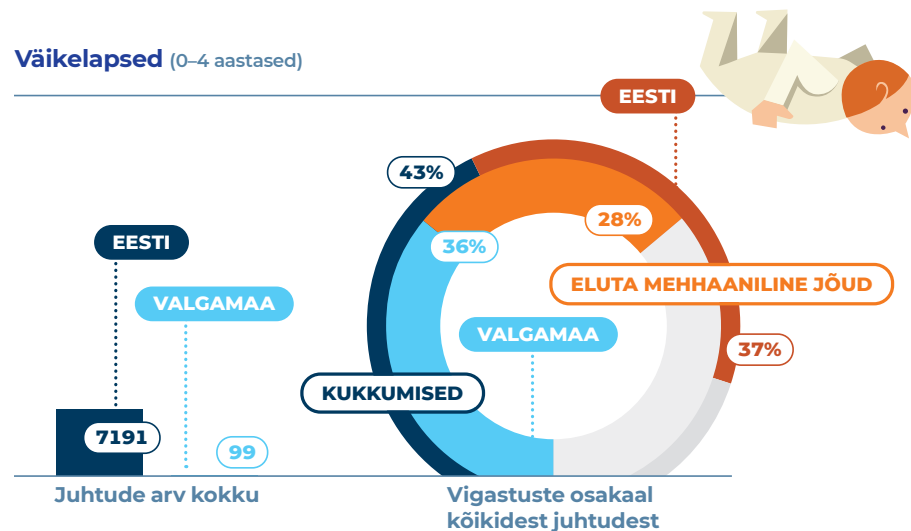

PEAMISED VIGASTUSED KODUKESKKONNAS

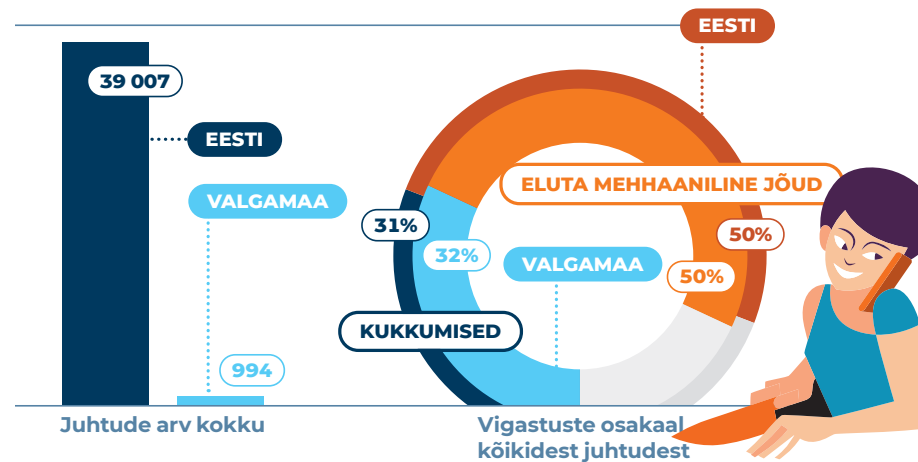
ALLIKAS: Eesti Haigekassa, 2020

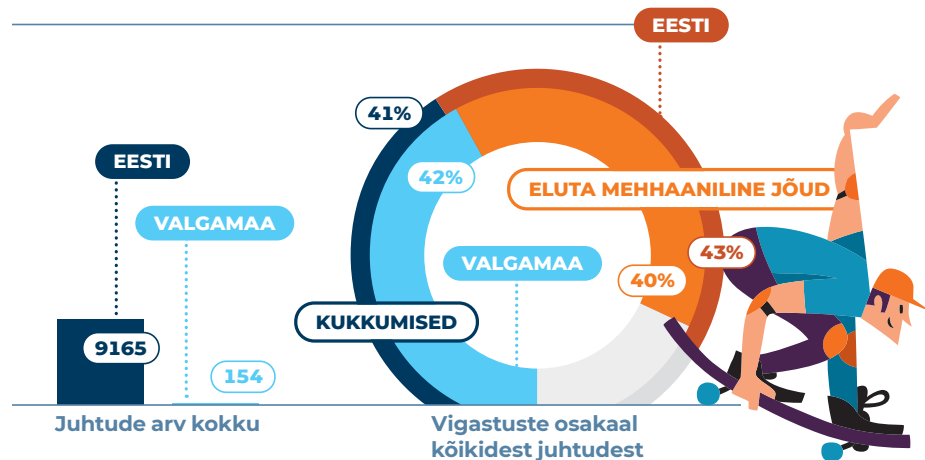
Väikelapsed (0–4 aastased)

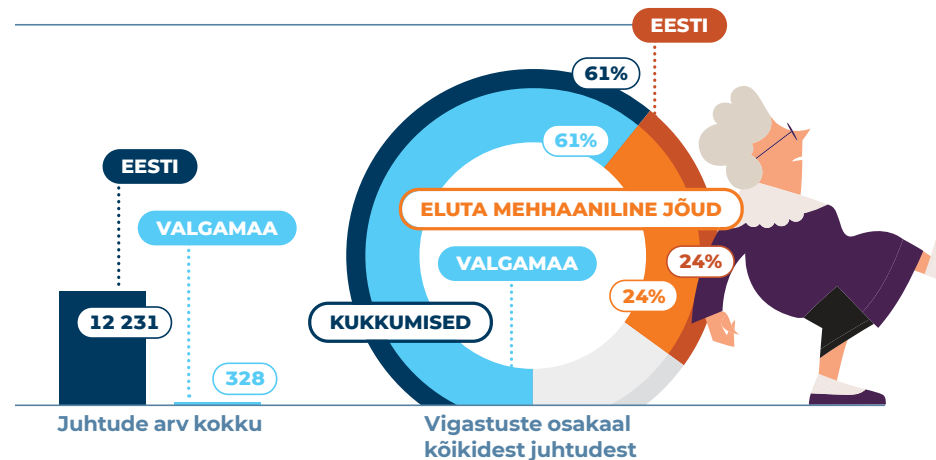
Töealine elanikkond (15–64 aastased)

Lapsed (5–14 aastased)

Vanemaealised (65 ja vanemad)

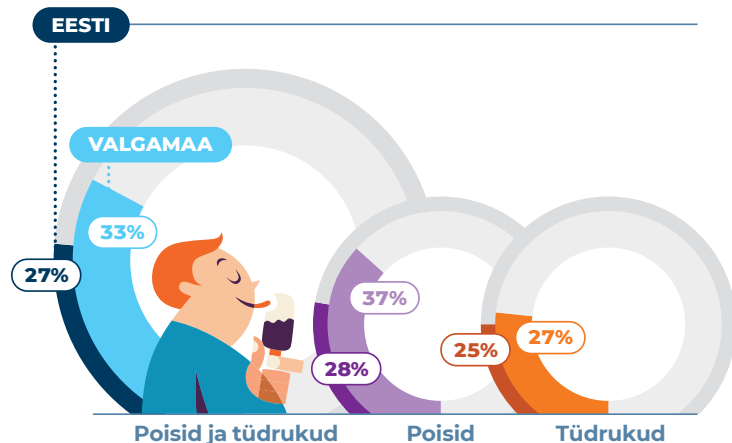

ÜLEKAALULISUS

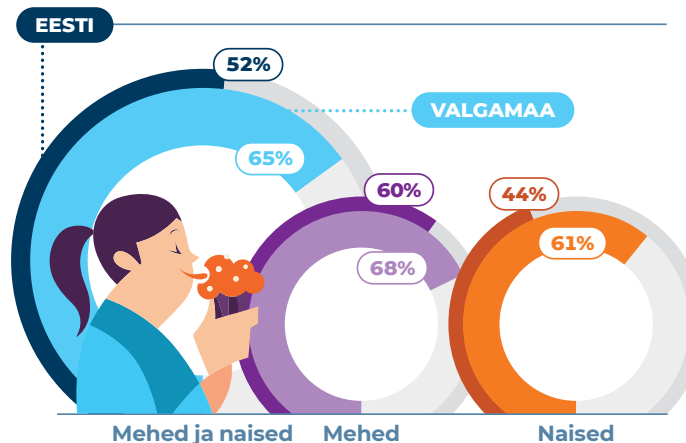
Esimese klassi lapsed (6-7 aastased, WHO metoodika)

ALLIKAS: Eesti õpilaste kasvu seire 2019 (COSI, Tervise Arengu Instituut)

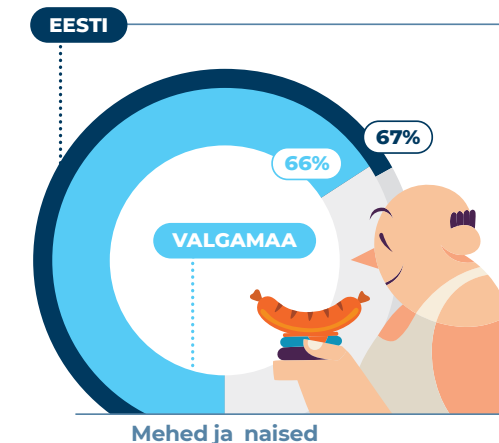
Töoealine elanikkond

ALLIKAS: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2020
Tervise Arengu Instituut (15-64 aastased, KMI > 25)

Eakad*

ALLIKAS Eesti terviseuuring 2019
Tervise Arengu Instituut (75 ja vanemad, KMI > 25)

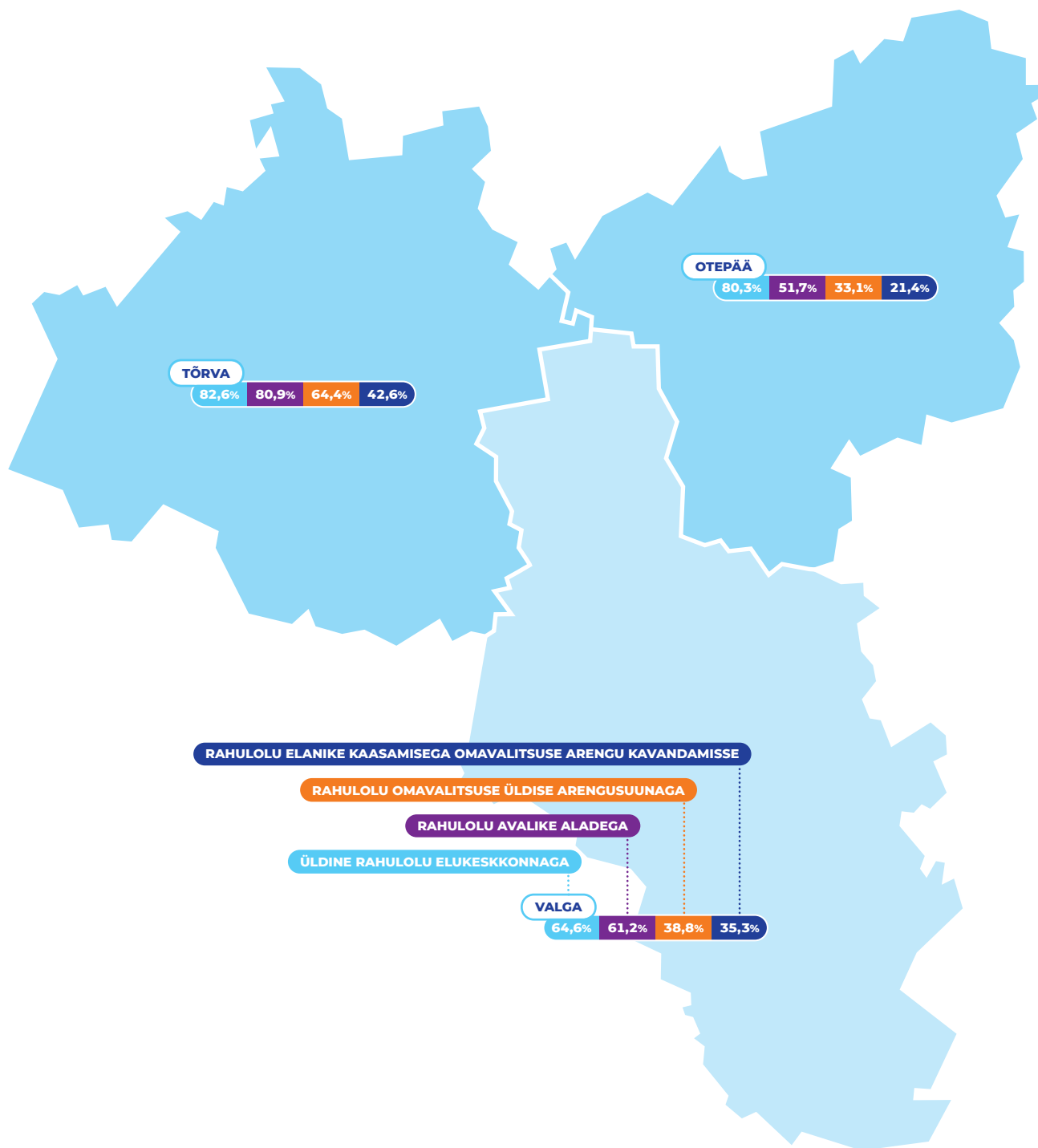
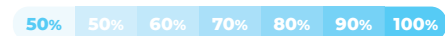

* Andmed on piirkonna põhised (Tartumaa, Jõgevamaa, Põlvamaa, Valgamaa, Viljandimaa, Võrumaa)

RAHULOLU OMAAVALITSUSTE LÕIKES

ALLIKAS: Statistikaamet, 2020

VALGAMAA TERVISE JA HEAOLU ÜLEVAADE 2022

Joonis võrdleb maakonna näitajaid ülejäänud Eestiga.
Maakonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab ring.

	ARV	KORDAJA %	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINNE	EESTI PARIM
RAHVASTIKU ÜLDNÄITAJAD						
Meeste keskmine eluiga	74	-		70,9	74,4	76,4
Naiste keskmine eluiga	81	-		80,6	82,8	83,9
Meeste tervena elatud aastad	52	-		41,0	54,7	59,7
Naiste tervena elatud aastad	56	-		49,0	58,5	64,7
Loomulik iive * 1000	-168	-5,9		-9,1	-1,3	2,2
Laste (0–14-aastaste) osatähtsus	3981	14,2		11,4%	16,4%	18,8%
Eakate (>65-aastaste) osatähtsus	6653	23,8		26,0%	20,3%	17,9%
Rändesaldo * 1000	-70	-2,5		-6,5	4,1	9,4
VÕRDESED VÕIMALUSED						
Keskmine brutokuupalk	1106€	1106€		1063€	1448€	1637€
Tööhõive määr (16-pensioniiga)	-	72,5%		61,6%	75,2%	79,3%
Suhtelise vaesuse määr	-	29,3%		31,4%	20,6%	16,5%
Abivajavad lapsed * 1000	100	20,6		26,9	11,9	6,1
Positiivne tervise enesehinnang (>16a)	7600	43,7%		43,7%	59,3%	65,4%
RAHVASTIKU TERVISE SEISUND						
Tervisest tingitud piirangud (>16a)	-	41,9%		46,8%	33,4%	28,9%
Puudega inimeste osatähtsus	5515	19,7%		22,6%	11,0%	6,8%
Füüsiline võimekus (16–64a)	5600	32,3%		25,3%	36,2%	41,3%
Haiglaravil viibinud vigastuste tõttu * 100 000	271	965,0		1307,0	1081,0	620,5
Varajane suremus (<65. eluaastat) * 100 000	81	374,4		467,5	288,2	220,9
Enesetapud * 100 000	2	8,2		23,3	15,1	8,2
Alkoholisurmad * 100 000	17	58,9		96,5	40,7	31,0
Surmad vigastustesse ja mürgistustesse * 100 000	17	57,2		122,5	71,4	47,1
Surmad vereringeelundite haigustesse * 100 000	213	609,0		671,1	561,1	474,4
Surmad pahaloomulistes kasvajatess * 100 000	87	259,9		329,7	264,3	216,2

LOE KASUTATUD NÄITAJATE JA ANDMEALLIKATE KOHTA
TÄPSEMALT: <https://www.terviseinfo.ee/maakonnatervis>

HALVIM PARIM
25 Protsentiil 75

	ARV	KORDAJA %	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINNE	EESTI PARIM
TERVIST TOETAVAD VALIKUD						
Köögilviljade söömine (16–64 a)	5300	30,3%		25,4%	32,1%	36,9%
Tervisespordi harrastamine (16–64 a)	10 200	59,0%		48,0%	59,6%	66,6%
Ülekaalulised ja rasvunud (16–64 a)	11 200	64,8%		64,8%	52,0%	43,0%
Ülemäärase kehakaaluga lapsed 1. klassis	41	32,8%		36,6%	26,5%	22,4%
Ülemäärase kehakaaluga lapsed 4. klassis	56	38,6%		48,5%	32,7%	27,9%
Ekraaniaeg (16–64 a)	3800	21,9%		33,8%	26,5%	19,3%
Kondoomi kasutamine juhipartneriga (16–64 a)	2000	38,3%		35,4%	47,9%	52,0%
Masenduse esinemine (16–64 a)	10 400	60,0%		64,9%	55,5%	50,9%
Möelnud enesetapule (16–64 a)	1100	6,5%		10,5%	7,4%	5,4%
Alkoholi tarvitamine (16–64 a)	5700	33,0%		38,6%	35,6%	25,4%
Suitsetajad (16–64 a)	5300	30,8%		30,9%	26,1%	21,0%
Kanepi tarvitamine (>16 a)	400	2,2%		7,4%	5,2%	2,1%
Vaktsineerimistega hõlmatus 2-aastaselt	..	84,3%		84,3%	90,9%	98,1%
Rinnavähi sõeluuringutega hõlmatus	836	46,5%		46,5%	52,2%	63,5%
Emakakaelavähi sõeluuringutega hõlmatus	415	43,4%		37,8%	42,2%	53,0%

TERVIST TOETAV ELUKESKKOND

Isikuvastased kuriteod × 1000	204	7,2		11,1	5,8	2,8
Varavastased kuriteod × 1000	185	4,0		10,8	7,7	2,9
Liikluses kannatanud × 1000	31	1,1		1,7	1,3	0,8
Tuleõnnetustes hukkunud × 100 000	2	5,9		7,0	3,2	1,2
Hoonetulekahjude arv × 100 000	38	133,7		149,7	83,5	51,7
Veeõnnetustes uppunud × 100 000	2	5,9		12,7	3,4	0,8
Hobitegevuste kättesaadavus (16-64a)	5700	32,7%		32,1%	48,9%	67,5%
Kultuurisündmuste kättesaadavus (16-64a)	9500	54,9%		43,8%	67,3%	78,5%
Liikumisradade kättesaadavus (16-64a)	11 100	64,2%		52,5%	70,9%	79,2%
Spordiasutuste kättesaadavus (16-64a)	7100	41,0%		37,6%	59,9%	76,0%

LOE KASUTATUD NÄITAJATE JA ANDMEALLIKATE KOHTA
TÄPSEMALT: <https://www.terviseinfo.ee/maakonnatervis>

